

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

27 Sponsaliorum vi juratorum de futuro promittens ad solemnizandum
matrimonium cogi potest.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

observantiam sponsaliorum, ut fuit per
 sacram congreg. conc. declaratum: *super*
d. cap. 1. de reformat. matr. sess. 14. §. spon-
salia de futuro, & §. sponsus qui, sed, ne
 † *super sponsaliorum, & promissionum*
 19 *observantia lites oriri contingat, aliaque*
famæ incommoda pati, puellæ, ne (ut fe-
rè fit) delusæ remaneant, maxime libi ca-
vere, ac se à colloquio, & congressu vi-
rorum abstinere debent, virginittatis di-
gnitatem præ oculis habentes, ac moni-
ti poetæ Catulli assidue memores, qui
in Argonaut. inquit.

Tum jam nulla viro juranti fœmina cre-
dat.

Nulla viri speret sermones esse fideles,

Qui, dum aliquid cupiens animus prægestit
 24 *apisci,*

Nil metuunt jurare, nihil promittere par-
cunt,

Sed simul ac cupida mentis satiata libido est,
Dicta nihil metuere, nihil per jura vu-
rant.

20 *Neque sponsalia † ante legitimam æta-*
tem contracta, per verba de præsentem,
servata forma concilii carnali copula se-
quuta, transeunt in matrimonium, nisi
post ætatem legitimam denuo eadem
forma servetur, ut ibi super eod. cap. 1. sub
titulo Squilacen.

Et cum libera debeant esse conjugia,
 21 † *neque à judice metus inferri debeat*
sponsus, ubi agitur de coactione, ne eorū
consensus auferatur, oportet, ut hæc sit
moderata coactio, dummodo sponsalia
non sint rata, unde, si judex videat spon-
 26 *sum ita obstinatum esse, ut libere consen-*
tire conjugio nolit, regulariter, potius
monitione uti debet, quàm exactissima
 27 *coactione, ex qua consensus securus, nec*

liber esset, nec verè consensus dici pos-
 set, saltem ad hujusmodi sacramentum;
 22 † *atque difficiles, infelicesque exitus è*
talibus nuptiis evenire solent, quæ qui-
dem vitanda sunt, ut inquit text. in cap.
requisivit. de sponsal. quòd judicibus eccle-
 23 *siasticis jungitur, ne forte eorum aucto-*
ritate, a que indiscreta coactione † ma-
trimonia quæ nulla sunt, deficiente con-
sensu, adulteria forent, ut post Fortun. in
cap. 1. n. 30. de pact. tenet Covar. in cap.
 4. 1. par. n. 4. & §. eod. tit. de spons. cu-
 jus opinionem sequi videtur, uti in judi-
 cando tutiorem, sacra congreg. conc. su-
 per eod. cap. 1. de reformat. matr. sess. 24. sub
 titul. eadem. Messan. & §. qui promiserunt.
 † Si autem fuissent sponsalia contracta
 sub conditione impossibili, vel turpi,
 dummodo non contra substantiam ma-
 trimonii, sunt valida, quia tunc conditio
 pro non adjecta habetur, d. cap. de illu. c.
 per tuas, & c. fin. eod. tit.

25 *Deus autem † inter juramentum, &*
loquelam nostram, nullam voluit esse
differentiam. gloss. fin. in cap. juramenti,
 22. *quæst. 5. gloss. fin. in cap. clericus, de*
jurejur. gloss. in cap. 1. in fin. de pact. Abb.
in cap. qualiter. circa si. eod. tit. Archid.
in cap. 1. de sepult. in 6. Card. Zaba. in c.
ad aures. in 4. quæst. quòd me. caus. & in
cap. debitores. de jurejur. tamen solidius
 26 *subsistit, ubi juramentum interponitur,*
& plus operatur sacramentum quàm nu-
da promissio, ut c. debitores de jurejurat.
 & d. gl. fin. 22. q. 5. in foro autem con-
 27 *tentioso † nuda promissione, quis cogi*
non potest, licet de jure canonico ex nu-
do pacto oriatur actio, ead. gloss. fin. in c.
juramenti 22. q. 5. c. 1. cap. qualiter. de
 27 *pact. & cap. judicante, de testam. † sed ex*
 vi spon.

sponsaliorum juratorum de futuro promittens, ad solemnizandum matrimonium, sicut ante concilium cogi poterat, ut in cap. ex litteris. 2. de sponsal. & Matrim. & in decis. super d. cap. 1. sub tit. Venet. & Brixien. sess. 24. quia sponsalia per verba de futuro sunt relicta à sacro concilio in illis terminis juris communis, in quibus erant ante concilium, ut ibidem in decis. sub tit. Burgen. ita quod licet aliqui teneant, quod, quamvis sponsalia non sint jurata, adhuc promittens cogi possit ad observandam promissionem, ut per Abb. in d. cap. ex litteris. n. 3. & Surd. consil. 364. n. 8. 9. & 10. lib. 3. communis tamen opinio est, quod, cessante juramento, non sit locus coactioni, à qua ecclesia debet abstinere, ut post D. Thom. tenet Sylvester. in summ. in verb. sponsalia. q. 4. & est text. in cap. ex litteris de sponsal. solemnizationi autem matrimonii debent præcedere tres denunciations, servata forma d. decreti. cap. 1. de reform. matr. sess. 24.

28 Qui verò † sponsalia contraxit per verba de futuro, etiam sine juramento, si postea cum alia similia sponsalia, sine, vel cum juramento contraxerit, in foro conscientie tenetur cum prima contrahere per verba de presenti, secus autem, si cum secunda, & non cum prima fuerit matrimonium per verba de presenti celebratum, quia tunc sponsalia præcedentia cum alia contracta solvuntur, cap. si cui, & cap. si inter. de sponsal. † solvuntur etiam sponsalia per verba de futuro, mutuo consensu contrahentium etiam si fuerint jurata, quia illud iuramentum principaliter est practicum ad commodum hominis, & ab homine remitti potest.

cap. 2. & ibi gloss. fin. & Abb. n. 3. & n. 5. & Felyn. n. 16. de sponsalib. Fornicatione secuta sponsi, vel sponsæ sponsalia solvuntur, quia tunc non tenetur alter matrimonium contrahere, sed, si vult, erit absolvendus. gl. fin. in cap. sic quispe. 27. q. 2. c. quemadmodum, & ibi Abb. n. 4. de iurejur. idem Abb. in consil. 48. n. 1. vol. 1. quod procedit, etiam si sponsa per vim fuisset cognita, quia, nec tunc vir cogi posset ipsam in uxorem ducere, cap. raptor cum seq. 27. q. 2. glossa in d. cap. quemadmodum. in ver. oculos in fin. quia nemo est cogendus ad contrahendam bigamiam. Joan. Andr. in dicto cap. quemadmodum. & ibi Abb. n. 12. & Imol. de iurejur. semper enim subintelligitur conditio, quod promissio valeat, nisi sponsa fornicetur, ut cap. quemadmodum, extra de iurejur. Absentia sponsi, si per orbem vagetur, & nescitur in quo loco sit, quo casu de iure civili tenebatur sponsa expectare per triennium, ut in l. 2. C. de repud. & si erat in Provincia, per biennium l. 2. C. de spons. sed de iure canonico, quod est servandum, sponsa non tenetur expectare virum per orbem vagantem, sed potest cum alio matrimonium contrahere, & non expectare, cap. de illa, ibi, quod liberum erit mulieribus. & ibi Abb. nu. 2. Cardin. & Præpos. de sponsal. verbum enim † liberum, denotat, quod non requiratur aliqua licentia, nec expectare teneatur gl. ff. in elem. dudum. §. si verò videm, in verb. libere. de sepult. Abb. in cap. 1. n. 4. de off. ord. & Dec. in cap. que in ecclesiarum. num. 3. de constit. lapsu temporis in sponsaliorum contractu constituti ad matrimonium contrahendum sponsalia per verba de futuro dissolvuntur,